

Kraków, 13.08.2025

prof. dr hab. Wiesław Suruło

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

ul. św. Tomasza 43, 31-027 Kraków

wieslaw.surulo@amuz.krakow.pl

Dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki muzyczne

Recenzja dorobku Habilitantki
Pani dr Marty Małgorzaty Różańskiej

Zleceniodawca recenzji

Zlecenie podjęte w związku z uchwałą nr 56/2025 Senatu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 26 maja 2025 roku w sprawie: powołania Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Pani dr Marcie Małgorzacie Różańskiej.

Do pisma z Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku została dołączona dokumentacja, sporządzona zgodnie z kryteriami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W dokumentacji Habilitanta znajdują się:

1. Dane wnioskodawcy
2. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
3. Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej
4. Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny wraz ze skanem dokumentacji
5. Zrealizowane oryginalne osiągnięcie artystyczne

Podstawowe dane o Habilitantce

Pani dr Marta Małgorzata Różańska może poszczycić się owocną pracą artystyczną i dydaktyczną. Jej dotychczasowe zatrudnienie w orkiestrach i szkolnictwie artystycznym przebiegało następująco:

- od 01.09.2010 roku umowa na czas określony: Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
- od 2010 roku, zatrudnienie w charakterze nauczyciela gry na oboju w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Feliksa Nowowiejskiego w Gdańsku
- od 01.09.2015 roku do chwili obecnej, umowa w ramach stosunku pracy, podstawowe miejsce zatrudnienia: Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
- 2010, stanowisko I oboisty: Opera Bałtycka w Gdańsku, Orkiestra Sinfonia Baltica w Słupsku

Pragnę zwrócić uwagę na spore, bo kilkunastoletnie doświadczenie dr Różańskiej w pracy artystycznej, jako solistki, kameralistki i muzyka orkiestrowego, jak również na Jej doświadczenie jako nauczyciela akademickiego. Tytuł doktora sztuki muzycznej Habilitantka uzyskała na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. *Obój w twórczości solowej i kameralnej Benjamin Brittena*, nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w dniu 07 września 2015 roku.

Ocena przebiegu kariery zawodowej (Autoreferat)

Przebieg dotychczasowych osiągnięć Habilitantka opisała w Autoreferacie, stanowiącym część przesłanej dokumentacji dorobku. Dokumentacja co do zasady została przygotowana prawidłowo, ale pragnę zwrócić uwagę na pewne nieścisłości dotyczące przebiegu zatrudnienia. Habilitantka jako początek zatrudnienia w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku wskazuje w Autoreferacie rok 2010, zaś na stronie internetowej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w notce biograficznej jest podany rok 2006 i zatrudnienie na stanowisku adiunkta. Z Autoreferatu niestety nie wynika jakie stanowisko Habilitantka zajmuje obecnie. Podobnie sprawa ma się z zatrudnieniem w zespołach Opery Bałtyckiej w Gdańsku i Orkiestrze *Sinfonia Baltica*, nie

zostały podane ramy czasowe, w których ta współpraca miała miejsce, a przeglądając skład muzyków obu zespołów nie natknąłem się na nazwisko Habilitantki. W tym aspekcie Autoreferat niestety nie dostarcza pełnych informacji. Poza wymienionymi wcześniej zastrzeżeniami mogę stwierdzić, że treść Autoreferatu została przedstawiona w sposób czytelny i rzetelny zarówno pod względem stylistyki językowej oraz treści. Czytając autoreferat dr Różańskiej mogę stwierdzić, że jest to artystka świadoma swojego rozwoju artystycznego i osobistego. Autorka przywołuje osoby, które miały największy wpływ na kształtowanie się Jej postawy artystycznej, naukowej i dydaktycznej.

Ocena aktywności artystycznej

Dorobek artystyczny Pani Różańskiej zasługuje na uznanie. Habilitantka może się poszczycić dużą aktywnością artystyczną jako solistka i kameralistka.

- przed uzyskaniem stopnia doktora 12 koncertów w roli solistki z towarzyszeniem orkiestry
- po uzyskaniu stopnia doktora 4 koncerty w roli solistki z towarzyszeniem orkiestry
- przed uzyskaniem stopnia doktora 42 koncerty w roli kameralistki
- po uzyskaniu stopnia doktora 54 koncerty w roli kameralistki

Prezentowany dorobek prezentuje szeroki zakres repertuarowy w różnych formach, od recitali, po koncerty kameralne w zróżnicowanych składach instrumentalnych. Na uznanie zasługuje szeroki zakres repertuaru, którym dysponuje Pani Różańska. W programach koncertów możemy znaleźć pełny przekrój stylów i epok, co w sposób jasny i bezsprzeczny wskazuje na wszechstronność artystyczną i wykonawczą Habilitantki. Na szczególną uwagę zasługuje aktywność na polu wykonawstwa muzyki najnowszej co w sposób oczywisty jest znaczącym wkładem w rozwój reprezentowanej dyscypliny.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, naukowych i organizacyjno-popularyzatorskich

W dorobku Habilitantki na pierwszy plan wysuwa się Jej działalność organizacyjno-popularyzatorska. Bezsprzecznie stworzenie i organizacja Międzynarodowego Festiwalu Obojowego w Gdańsku jest Jej niewątpliwym sukcesem. Pięć edycji festiwalu w pełni pokazuje umiejętności organizatorskie Pani Różańskiej. Program festiwalu obejmuje

koncerty, recitale, lekcje mistrzowskie i co niezwykle ważne także wykłady z obszaru fizjoterapii, który to obszar jest nieodłączną i niezwykle ważną częścią wykonawstwa instrumentalnego, a często, niestety pomijaną podczas tego typu wydarzeń. Na uznanie zasługuje międzynarodowe grono zaproszonych artystów.

Na polu naukowym Habilitantka również może się poszczycić ważnymi przedsięwzięciami, do których zalicza dwukrotny wyjazd do Akademii Muzycznej w Ljubljanie, podczas którego oprócz lekcji mistrzowskich i recitalu wygłosiła referat prezentujący polską muzykę kameralną. Ważnym osiągnięciem naukowym jest także wygłoszenie referatu podczas międzynarodowego seminarium naukowego „Doctors in Performance”, który odbył się w Litewskiej Akademii Muzyki i Teatru w Wilnie w roku 2018.

Na polu osiągnięć dydaktycznych Habilitantka także odniosła kilka sukcesów, do których zalicza się nagrodę na III Międzynarodowym Konkursie Finalis w Białymstoku w roku 2018, na którym studentka Dominika Burzyńska zdobyła srebrny medal. Co w ocenie recenzenta ważne, Habilitantka wskazuje, że wspomniana studentka odnosiła również wcześniej sukcesy pracując pod Jej kierunkiem jeszcze w szkole muzycznej drugiego stopnia. Na uwagę również zasługuje zdobyta III Nagroda na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym OPUS 2023 przez Agnieszkę Wróblewską, studentkę drugiego roku studiów licencjackich w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Innym osiągnięciem dydaktycznym wskazanym przez Panią Różańską w Autoreferacie jest zakwalifikowanie się studenta klasy oboju Szymona Bratke do koncertu w roli solisty z Orkiestrą Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

Ocena zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia artystycznego

Dzieło artystyczne, przedstawione w dokumentacji habilitacyjnej, to dwa albumy płytowe: *René de Boisdeffre Works for Oboe and Piano* oraz *Baltic Music for oboe and piano*

Płyta *René de Boisdeffre Works for Oboe and Piano* zawiera następujące utwory:

Deuxième Élévation pour hautbois avec piano op. 61

Wykonawcy:

Marta Różańska, obój

Anna Mikolon, fortepian

Scherzo – Septuor pour piano et instruments à vent op. 49

Wykonawcy:

Rafał Jędrzejewski, flet

Marta Róžańska, obój

Andrzej Wojciechowski, klarnet

Piotr Pożakowski, waltornia

Jędrzej Kacprzyk, kontrabas

Anna Mikolon, fortepian

Trios Pièces pour hautbois et piano op. 26

Wyk. Marta Róžańska, obój

Anna Mikolon, fortepian

Scènes villageoises pour hautbois et piano op. 86

Wyk. Marta Róžańska, obój

Anna Mikolon, fortepian

Poème pastoral pour hautbois, violoncelle et piano op. 87

Wykonawcy:

Marta Róžańska, obój

Zofia Elwart, wiolonczela

Anna Mikolon, fortepian

Andantino pour hautbois et piano op. 60

Wykonawcy:

Marta Róžańska, obój

Anna Mikolon, fortepian

Po wysłuchaniu załączonej płyty należy stwierdzić, że prezentacja całego repertuaru stoi na wysokim poziomie artystycznym. Na uwagę zasługuje piękne prowadzenie kantyleny w *Deuxième Élévation pour hautbois avec piano op. 61*. Pełne ciepła i piękna brzmienia przebiegi bardzo dobrze oddają ducha stylu. Wykonawczyniom udało się w tej krótkiej formie zaprezentować spójność brzmieniową i interpretacyjną. *Scherzo – Septuor pour piano et instruments à vent op. 49* zostało wykonane z lekkością i spójnością. Na uwagę zasługuje bardzo dobra kameralistyka. Zespół brzmi szlachetnie, a wszyscy wykonawcy w sposób przemyślany i konsekwentny kreują architekturę kompozycji. Trzeba dodać, że spójność artykulacyjna, dobra intonacja oraz świadome kształtowanie napięć jest niewątpliwym atutem tego wykonania. Kolejną kompozycją prezentowaną na płycie jest *Trios Pièces pour hautbois et piano op. 26*. Tak jak w poprzednich utworach Pani Różańska prezentuje bardzo dobre brzmienie oraz lekkość w grze. Ciekawe frazowanie, zróżnicowanie brzmienia, od ciepłego po bardziej zdecydowane, daje słuchaczowi pełną paletę możliwości barwowych i wykonawczych. W części *Villanelle* bardzo pięknie brzmi artykulacja, lekka i przejrzysta, a części motoryczne zostały wykonane lekko i ze swobodą techniczną. W utworze *Scènes villageoises pour hautbois et piano op. 86* bardzo dobrze zostały zróżnicowane cechy charakterologiczne poszczególnych części. Atutem tego wykonania jest gra pełna wdzięku i elegancji, przywołująca zawarte w tytule sceny. *Poème pastoral pour hautbois, violoncelle et piano op. 87* to utwór, który brzmi niezwykle interesująco. Wykonawcy bardzo ciekawie poprowadzili narrację utworu. Bardzo spójnie prowadzone frazy, napięcia oraz współzawodniczenie pomiędzy instrumentami stanowią o wysokiej jakości tego wykonania. Część *Angelus* została wykonana z głębią wyrazu i swobodą interpretacyjną co potwierdza możliwości interpretacyjne, techniczne i artystyczne Pani Różańskiej.

Mimo pewnej spójności, czy jednorodności stylistycznej utworów prezentowanych na płycie, wykonawcom udało się stworzyć obraz piękna muzyki René de Boisdeffre, która posiada niezaprzeczalną głębię romantyczną, a pomysłowość i kreatywność wykonawców stworzyła obraz interesujący i zadowalający pod względem artystycznym.

Pani dr Różańska operuje pięknym brzmieniem, bardzo dobrą artykulacją i intonacją. Swoboda z jaką wykonała wszystkie utwory zawarte na płycie zasługują na uznanie, a uchwycenie aury, ducha kompozycji jest niewątpliwym sukcesem Artystki.

Druga z dołączonych płyt CD pt. *Baltic Music for oboe and piano* zawiera następujące kompozycje twórców związanych z Trójmiastem:

1. Marek Czerniewicz – *Pieśń o ogrodzie Eden na rożek angielski i fortepian*
2. Tadeusz Dixa – *Impresja na obój i fortepian*
3. Krzysztof Olczak – *Dreaming na dwa oboje, fortepian i elektronikę*
4. Krzysztof Jurczak – „...” na obój i fortepian
5. Manuel Domínguez Salas – *Densidad'ome na obój, fortepian preparowany i noisemaker*
6. Anna Ročławska-Musiałczyk – *Absence na obój i fortepian*

Płyta *Baltic Music for oboe and piano* prezentuje Panią Róžańską nieco w innej estetyce. W estetyce, którą można nazwać filmową, czy ilustracyjną. I tu także na uwagę zasługuje dobre brzmienie, ciepłe i głębokie. Artystka posługuje się pięknym i pełnym dźwiękiem grając na rożku angielskim (Czerniewicz). Interesująco brzmi utwór autorstwa Krzysztofa Olczaka - *Dreaming na dwa oboje, fortepian i elektronikę* – w tej kompozycji Pani Róžańska bardzo dobrze prezentuje swoje umiejętności techniczne i wykonawcze w obszarze technik rozszerzonych. Z powodzeniem realizuje wszystkie efekty brzmieniowe. Wykonanie sprawia wrażenie precyzyjnego, dokładnego i przemyślanego jeśli chodzi o budowanie napięć wyrazowych. Kompozycja Manuela Domíngueza Salasa – pokazuje jeszcze inne oblicze Wykonawczyń. Duża swoboda, ale i dyscyplina w kreowaniu przestrzeni muzycznej, budowaniu napięcia emocjonalnego sprawia, że utwór posiada bardzo ciekawą narrację. Na szczególną uwagę zasługuje biegłe operowanie współczesnymi, rozszerzonymi technikami wykonawczymi.

Dzięki takiemu zróżnicowaniu stylistycznemu wykonanych kompozycji w ręce słuchacza trafia płyta prezentująca szerokie możliwości wykonawcze. Pani Róžańska porusza się w tym repertuarze z dużą swobodą, co pokazuje Jej wszechstronność jako wykonawcy. Na uwagę zasługuje niezachwiana emisja dźwięku zarówno na oboju, jak także na rożku angielskim. Nie ma wątpliwości, że mamy do czynienia z dziełem artystycznym, wykonanym na wysokim poziomie we wszystkich aspektach artystycznych.

Przedstawione osiągnięcie przyjmuję.

Konkluzja

Pani dr Marta Małgorzata Róžańska należy do młodego pokolenia artystów i Jej dokonania zasługują na uznanie. Patrząc na cały dorobek Habilitantki pragnę stwierdzić, że jest on imponujący we wszystkich omawianych powyżej aspektach. Dr Róžańska jest zaangażowana nie tylko w działalność artystyczną, czy dydaktyczną. Jej działania popularyzujące sztukę obojową są godne docenienia i wiele wnoszą do rozwoju reprezentowanej dziedziny sztuki i pozwalają **uznać działalność Habilitantki po uzyskaniu stopnia doktora (w rozumieniu art. 219 Ustawy z dnia 20.07.2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.) za znaczący wkład w rozwój reprezentowanej dziedziny sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.**

Osiągnięcia Pani dr Marty Małgorzaty Róžańskiej przyjmuję.

